

# Windhoek'ten Gazze'ye: Almanya'nın Suç Ortaklığının Sürekliliği ve "Nie wieder" Sözünün Kırılması

Almanya'nın soykırımla ilişkisi yalnızca tarihsel değildir; varoluşsaldır. Ulusun modern kimliği, anı, pişmanlık ve „*Nie wieder*“ — „*Bir daha asla*“ — vaadi üzerine inşa edilmiştir. Ancak 21. yüzyılda, İsrail'in Gazze'ye karşı yıkıcı bir savaş yürüttüğü ve giderek artan sayıda devlet, kurum ve hukukçu tarafından soykırım olarak tanındığı bir dönemde, Almanya bir kez daha suçlara karışmaktadır — bu sefer kolaylaştırıcı olarak.

İroni ezicidir: soykırımı önlemeyi ahlaki temel yapan devlet, şimdi tam da aynı suçlamayı taşıyan bir kampanyayı silahlandırmakta ve korumaktadır. Almanya'nın trajedisi tarihin tekrarı değil, **“Bir daha asla”nın yanlış yorumlanmasıdır**. Kitle imhasını önleme evrensel taahhüdü olarak başlayan şey, dar bir emre dönüşmüştür: *Yahudilere bir daha asla zarar verme* — başkalarına zarar vermeyi görmezden gelmek veya kolaylaştırmak anlamına gelse bile.

## Soykırımcı Modernitenin Sömürge Kökenleri

Almanya'nın moderniteye giden yolu sömürge şiddetiyle döşenmişti. 1904-1908 yılları arasında, Güneybatı Afrika (günümüz Namibya) üzerindeki egemenliğinde, General Lothar von Trotha komutasındaki Alman kuvvetleri, sömürge sömürsüne karşı isyanın ardından on binlerce **Herero ve Namayı** yok etti. Hayatta kalanlar çölde ölmeye terk edildi veya **Shark Island** gibi toplama kamplarına hapsedildi; açlık, zorla çalıştırma ve tıbbi deneylere maruz kaldılar.

Tarihçiler bunu **20. yüzyılın ilk soykırımı** olarak görür ve Holokost ile süreklilikler inkar edilemez. Irkçı sahte bilim, bürokratik cinayet ve toplama kampları Namibya'da erken ifade buldu. Öldürülen Herero ve Nama kafatasları üzerinde “ırk çalışmaları” yapan Eugen Fischer, daha sonra Naziler altında önde gelen bir öjenikçi oldu ve *Mein Kampf*'ta alıntılanan teorileri öğretti.

Herero-Nama soykırımı bir sapma değil, modeldi — yok edici modernitenin sömürge denemesi. Irk hiyerarşisi mantığı bir kez yurtdışına ihraç edildiğinde, sonunda Avrupa'ya geri döndü, Holokost olarak sanayileştirildi ve mekanize edildi.

## Holokost ve Sorumluluk Mirası

1945 sonrası Almanya derin bir hesaplama yaptı. Holokost modern uygarlığın merkezi travması haline geldi ve Almanya'nın *Vergangenheitsbewältigung* — geçmişle mücadelesi — siyasi ve ahlaki yeniden doğuşunu tanımladı. Yeni Federal Cumhuriyet, insan onurunu

merkeze alan bir anayasa üzerine kuruldu ve soykırımcı şiddetin tekrarını önleme açık yükümlülüğünü benimsedi.

Ancak zamanla bu dersin evrenselliği daraldı. Holokost'un benzersizliği, tüm zulüm mağdurlarıyla dayanışmayı teşvik etmek yerine, Yahudilere ve İsrail'e özel yükümlülük ilkesine dönüştü. Ardışık Alman hükümetleri İsrail'in güvenliğini *Staatsräson* — devlet nedeni — olarak tanımladı ve ahlaki pişmanlığı stratejik ittifaka dönüştürdü.

Bu gelişme “Bir daha asla”yı evrensel yasak olmaktan **ulusal nevroza** dönüştürdü; Yahudilere yönelik tarihsel suçluluk, başkalarına — özellikle Filistinlilere — empatiyi gölgede bıraktı. Ahlaki refleks yansıtıcı olmaktan çıkıp savunmacı, ilkesel olmaktan çıkıp performatif hale geldi.

## Gazze ve “Bir daha asla”nın Tersine Çevrilmesi

Ekim 2023'te başlayan İsrail'in Gazze askeri kampanyası on binlerce sivil öldürdü ve insani felakete yol açtı. Güney Afrika, Brezilya, Türkiye ve Bolivya gibi devletler ile BM'nin kendi soruşturma komisyonu, İsrail'in eylemlerini uluslararası hukuk altında soykırım olarak etiketledi.

Ancak Almanya İsrail'in en kararlı savunucularından biri olmaya devam etti. Silah ihracatını onaylamaya, diplomatik örtü sağlamaya ve iç muhalefeti bastırmaya devam etti. 2025'te Şansölye Friedrich Merz, Gazze'de kullanılabilecek silah tedarikinin sınırlı durdurulduğunu açıkladı, ancak yalnızca sürekli küresel eleştiri ve iç protestolar sonrasında. Bu arada Almanya Filistin yanlısı gösterileri bastırdı, sanatçıları ve akademisyenleri sansürledi ve Filistin haklarını savunmayı antisemitizmle karıştırdı.

Özünde Almanya tarihsel vaadini yeniden yorumladı. „Bir daha asla“ artık „Hiçbir halka bir daha asla“ anlamına gelmiyor — „Yahudilere bir daha asla karşı çıkma“ anlamına geliyor. Sonuç ahlaki tersine çevirmedir: bir zamanlar soykırımı önleme sözü veren ulus, şimdi bir başkasına suç ortaklığını rasyonalize ediyor.

## “Okul Bahçesi Zorba” Analogisi: Kaçınma Ahlak Psikolojisi

Almanya'nın tutumu **okul bahçesi zorbasının, bir kavgada aşağılandıktan sonra o rakibe bir daha asla meydan okumayacağına yemin etmesi** psikolojisine benzer — ahlaki uyanıktan değil, korkudan. Şiddeti tamamen terk etmek yerine, zorba yalnızca saldırganlığı daha zayıf görünenlere yöneltir.

Bu analogide İsrail dokunulmaz savaşçıdır, sonsuza dek eleştirinin ötesinde; Filistinliler ve destekçileri yeni kabul edilebilir hedefler olur. Geçmiş travmasıyla Almanya, yansımayı kaçınmayla değiştirdi. Tarihsel suçluluğu **ahlaki korkaklığa** dönüştü: gücü kendi eski mağdurlarının ahlaki aurasında sarılı olduğunda güce karşı durmaz.

İroni acıdır. Bir soykırımın *faili* olmamak için çabalarırken, Almanya bir başkasının suç ortağı olma riskini alır.

# Almanya'nın Tek Müdahalesi: Suçluluktan Vesayete

*Nikaragua Almanya'ya karşı* davalı olmadan önce, Berlin zaten *Güney Afrika İsrail'e karşı* davasında tarihin yanlış tarafındaydı. Ocak 2024'te Almanya **dünyada tek ülke** olarak Uluslararası Adalet Divanı'nda *İsrail lehine* resmi müdahale etti, Soykırım Sözleşmesi altındaki yükümlülüklerini alıntılayarak — soykırımı önlemek için değil, onu işlemekle suçlanan bir devleti savunmak için.

Sembolizm keskindi. Küresel Güney'in çoğu Güney Afrika davasının arkasında toplanırken, Almanya dünya güçleri arasında izole kaldı ve "Bir daha asla"yı inkar gerekçesi olarak kullandı. ABD ve Birleşik Krallık bile — İsrail'in en yakın siyasi müttefikleri — mahkemede görünmekten kaçındı.

O anda Almanya, kurtuluş arayan post-soykırım ulusundan **başka birinin suçları için cezasızlık vesayetine** dönüştü. Jest hukuki olmaktan çok kimlikseldi: Holokost suçluluğunun İsrail gücünün kalkanı olduğu ahlaki projeksiyon eylemi.

## Hukuki Hesaplaşma: Nikaragua Almanya'ya Karşı

Mart 2024'te **Nikaragua Uluslararası Adalet Divanı'na (ICJ) dava açtı** ve Almanya'yı Gazze savaşı sırasında İsrail'e silah tedariki ve siyasi destekle Soykırım Sözleşmesi'ni ihlal etmekle suçladı. ICJ Nisan 2024'te acil tedbirleri reddetse de, davayı reddetmedi ve esas hakkında devam ediyor.

Bu prosedür tarihsel olarak emsalsizdir: Küresel Güney'den bir devlet Soykırım Sözleşmesi'ni doğrudan failin yanı sıra suç ortaklığıyla suçlanan güçlü bir müttefike karşı uygular. Soykırımı önleme yükümlülüğünün **kolaylaştıranlara** da eşit uygulanıp uygulanmadığını test eder.

Almanya'nın savunması hukuki formalizme dayanır — silah ihracatının yasal olduğunu ve bir halkı yok etme niyeti olmadığını iddia eder. Ancak mahkemenin karşılaştığı soru hukuki kadar ahlakidir: bir devlet soykırımı anısını çağırırken devam eden birine maddi destek sağlayabilir mi?

## Suç Ortaklığının Süreklilikleri

Zamanla Almanya'nın suç ortaklığı bir pattern izledi.

- Namibya'da yok etmeyi düzenin korunması olarak meşrulaştırdı.
- Holokost'ta cinayeti ırk saflığı savunması olarak bürokratlaştırdı.
- Gazze'de başkasının yıkımını tarihsel kefarete savunması olarak yasallaştırdı.

Her durumda ahlaki rasyonalizasyon yapısal şiddeti örttü. Her durumda "güvenlik" ve "görev" insan yıkımını affetmek için çağrıldı.

Postkolonyal teorisyen Achille Mbembe'nin belirttiği gibi, **Avrupa'nın kendi şiddetine dair anısı sıklıkla yeni şiddetin gerekçesi olur**. Almanya'nın ahlaki kelime dağarcığı —

soykırım, anı, sorumluluk — içe dönük, evrensel adalet yerine ulusal kurtuluşa hizmet eder.

## Evrensel “Bir daha asla”nın Yeniden Kazanılması

Anlamını geri kazanmak için “Bir daha asla” evrenselliğine yeniden kavuşturulmalıdır. Holokost kurtulanları **Primo Levi** ve **Hannah Arendt**, anının bir grubun acısını diğerinin üstüne kutsallaştırmayı amaçlamadığını savundu. Onlar için Auschwitz yalnızca Yahudi mağduriyet anıtı değil, insan onurunun kırılğanlığına dair uyarıydı.

Levi'nin yazdığı gibi: „*Oldu, yani tekrar olabilir.*“ Ahlaki zorunluluk bunun olmamasıydı — kimseye karşı.

Almanya'nın ileriye dönük yolu, pişmanlığın devlete değil ilkeye sadakat olduğunu anlamaktır. Filistinliler için adaleti desteklemek Yahudi acısının anısını ihanet etmez; onu onurlandırır. “Bir daha asla”nın gerçek dersi, bir yerde tolerans gösterilen soykırımın her yerde insanlığı tehdit etmesidir.

## Sonuç

Almanya'nın soykırımla yüzleşmesi tamamlanmaktan uzaktır. Namibya çöllerinden Avrupa toplama kamplarına ve şimdi Gazze harabelerine kadar aynı ahlaki soru sürer: Almanya tarihinden öğrenecek mi yoksa yeni biçimlerde mi tekrarlayacak?

„*Bir daha asla*“nın yanlış yorumu — sadakat yemini yerine evrensel yasak olarak — anıyı suç ortaklığına dönüştürdü. Okul bahçesi analogisini parafraz ederek: ders „*O rakiple bir daha asla savaşma*“ değil, „*Bir daha asla zorba olma.*“

Yetmiş beş yıl boyunca Almanya, Holokost suçları için İsrail'e tazminat ödedi — tarihi katlanılabilir kılmaya çalışan ahlaki ve maddi restitüsyon eylemi. Ancak Uluslararası Adalet Divanı nihayetinde Almanya'nın İsrail desteğinin Gazze'de soykırımı kolaylaştırdığına karar verirse, ironi yıkıcı olur: bir zamanlar Yahudilere karşı soykırım için tazminat ödeyen devlet, Filistinlilere karşı soykırım için tazminat ödemek zorunda kalabilir.

O durumda Almanya'nın kefareti tam bir daire çizer — gerçekten yüzleşilmeyen tarihin, ödemeyi tekrar tekrar talep etme biçimi olduğunun kanıtı. “Bir daha asla”yı evrensel anlamına geri kazanarak — kimseye bir daha asla — Almanya bu döngüyü nihayet kırabilir ve insanlığa vaadini yerine getirebilir.

## Kaynaklar

### Uluslararası Adalet Divanı (ICJ)

- *Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi'nin Uygulanması (Güney Afrika İsrail'e karşı)*, Geçici Tedbirler Kararı, 26 Ocak 2024.
- *Federal Almanya Cumhuriyeti'nin Müdahale Beyanı (Güney Afrika İsrail'e karşı)*, 12 Ocak 2024'te sunuldu.
- *Gazze Şeridi'nde Soykırım Sözleşmesi İhlalleri İddiası Olayı (Nikaragua Almanya'ya karşı)*, 1 Mart 2024'te sunulan başvuru; Geçici Tedbirler Kararı, 30 Nisan 2024.

- ICJ Basın Bültenleri No. 2024/13, 2024/17 ve 2024/25.

## BM ve Uluslararası Kuruluşlar

- İşgal Altındaki Filistin Toprağı Üzerine BM Bağımsız Uluslararası Soruşturma Komisyonu, *Gazze Durumu Raporu*, 16 Eylül 2025.
- BM İsrail Uygulamaları Özel Komitesi, *Rapor A/79/450*, 14 Kasım 2024.
- İslam İşbirliği Teşkilatı (OIC), *Son Bildiri*, 6 Aralık 2023.
- Körfez İşbirliği Konseyi (GCC), *Zirve Bildirisi*, 1 Aralık 2024.
- BM Genel Kurulu, *Sözlü Kayıt, Başkan Gustavo Petro'nun (Kolombiya) Beyanı*, 23 Eylül 2025.

## Devletler ve Hükümetler

- Güney Afrika Cumhuriyeti, *Dava Açma Başvurusu*, ICJ, 29 Aralık 2023.
- Türkiye Cumhuriyeti, *Güney Afrika İsrail'e karşı Müdahale Beyanı*, 7 Ağustos 2024.
- Nikaragua Cumhuriyeti, *Dava Açma Başvurusu (Nikaragua Almanya'ya karşı)*, ICJ, 1 Mart 2024.
- Brezilya, Kolombiya, Suudi Arabistan, Malezya, Endonezya ve Bolivya hükümetlerinin beyanları (2023–2025).

## İnsan Hakları ve Hukuk Kuruluşları

- Amnesty International, *İsrail/İşgal Altındaki Filistin Toprakları: Gazze'de Açlık Savaş Silahı Olarak Kullanılıyor*, Raporlar ve Basın Bültenleri, Ocak–Eylül 2025.
- Human Rights Watch, *„Silindi: İsrail'in Gazze'deki Soykırım Eylemleri“*, 19 Aralık 2024.
- Avrupa Anayasa ve İnsan Hakları Merkezi (ECCHR), *Hukuki Görüş: Gazze'de Soykırımda Almanya'nın Suç Ortaklığı*, 10 Aralık 2024.
- Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu (FIDH), *Gazze Soykırımı Beyanı*, 2025.
- Uluslararası Soykırım Akademisyenleri Derneği (IAGS), *Karar*, 31 Ağustos 2025.
- B'Tselem, *Bizim Soykırımımız: İsrail'in Gazze'ye Karşı Savaşı 2023–2025*, 2025.
- İnsan Hakları İçin Doktorlar – İsrail (PHRI), *Gazze'de Sağlık ve Soykırım*, 2025.
- Al-Haq, *Gazze'de Soykırım Eylemleri Kaydı*, 2024–2025.
- Euro-Med Human Rights Monitor, *Basın Bültenleri ve Durum Raporları*, 2024–2025.
- Medico International, *Gazze Üzerine Röportajlar ve Savunuculuk Fonksiyonları*, 2025.

## Akademik ve Analitik Eserler

- Achille Mbembe, *Siyah Akıl Eleştirisi* (2017) ve *Nekropolitika* (2019).
- Hannah Arendt, *Totaliterizmin Kökenleri* (1951).
- Primo Levi, *Boğulanlar ve Kurtulanlar* (1986).
- Jürgen Zimmerer & Joachim Zeller (Ed.), *Alman Güneybatı Afrika'da Soykırım: 1904–1908 Sömürge Savaşı ve Sonuçları* (2008).
- Isabel Hull, *Mutlak Yıkım: İmparatorluk Almanya'sında Askeri Kültür ve Savaş Uygulamaları* (2005).

## Medya Kapsamı

- *The Guardian*, „ICJ, Almanya'ya İsrail'e Silah Satışını Durdurma Emri Talebini Reddetti“, 30 Nisan 2024.
- *Reuters*, „Dünya Mahkemesi, Almanya'nın İsrail'e Silah İhracatı Üzerine Acil Tedbirleri Reddetti“, 30 Nisan 2024.
- *Financial Times*, „Alman Merz: İsrail'in Gazze'deki Eylemleri Artık Haklı Çıkarılamaz“, 3 Mayıs 2025.
- *Le Monde*, „Alman Şansölye Merz, İsrail'e Silah Tedarikini Durdurmayı Haklı Çıkarmak Zorunda Kaldı“, 12 Ağustos 2025.
- *Time Magazine*, „Almanya, İşgal Planı Küresel Tepki Çekerken Gazze İle İlgili Silah Satışını İsrail'e Durdurdu“, Ağustos 2025.
- *Al Jazeera*, „Namibya, Gazze ve Almanya'nın Soykırım Üzerindeki İkiyüzlülüğü“, 20 Şubat 2024.
- *AP News*, „Almanya, Gazze'de Kullanım İçin İsrail'e Askeri İhracatı Durdurdu“, Ağustos 2025.
- *Deutsche Welle*, „Almanya, ICJ'de İsrail'i Desteklemek İçin Resmi Müdahale Etti“, Ocak 2024.
- *Washington Post*, „Almanya, Dünya Mahkemesinde İsrail'e Katılan Tek Ülke“, Ocak 2024.